

HOLLANDA'YI YENİDEN BİÇİMLENDİRME: 2001-2004 MİMARLIK POLİTİKASI

Hollanda'yı Yeniden Biçimlendirme Politikasının Hedefleri:

- *Tasarımın belirleyici önemde olduğu bazı büyük projelerle ülkemizin mekansal ve mimari kalitesine somut katkılarda bulunmak. Geleceğe referans olarak bırakılacak projeler şunlardır: Delta metropolü, Zuiderzee tren yolu, bir otoyol tasarımı, yeni Rijksmuseum müzesi, Nieuwe Hollandse Waterlinie su yolu, kumlu-topraklı alanların yeniden düzenlenmesi, özel girişim, kamuya ait alanların yeniden gözden geçirilmesi ve kültürel tarih alanıyla ilgilenen iki bakanlık bölümü için bir yeni bina inşaatı.*
- *Mimarlık politikasının, "yönetim", "sağlanabilecek kolaylıklar" gibi konularında hükümetin sorumluluğunu belirlemek ve aynı zamanda genel mimarlık ortamını iyileştirecek şartları yaratmaya devam etmek.*
- *Kamuya ait alanlara ve mimarlığın kamusal yönlerine hakkettiği önemi vermek ve modern iletişim araçlarını kullanarak kentlerdeki yapılı çevre ve kırsal çevre konularında kamuoyu tartışmalarını teşvik etmek.*
- *Kültürel mirasın mekansal planlama için bir esin kaynağı olarak ele alınmasını sağlayarak, gelişme içinde koruma ilkesini benimserken, kültürel tarih ve modern mimarlık arasındaki ilişkiyi güçlendirmek.*
- *Müteahhitler, yatırımcılar, altyapı inşaatlarının sorumluları, konut şirketleri, çevre örgütleri gibi mekan üzerinde söz sahibi olan geleneksel çıkar gruplarının taleplerini gözetirken, kültürün mekan üzerindeki etkisine belirleyici bir rol vermek.*
 - *Projeler son halini almadan çeşitli tasarım çalışmaları yapılmasını teşvik etmek.*
- *Evlerde ve konut alanlarında insanların ihtiyaçlarına ve Hollanda'nın değişen kültürüne cevap verecek çeşitliliği teşvik etmek.*
- *İnsanların mekanlar arasında kolay ulaşım ve dolaşım hakkı olduğunu kabul etmek ve buna gelecekteki değişecek ihtiyaçları da göz önünde bulundurarak mimari çözümler getirmek.*
- *Peyzajın belirleyici özelliklerini güçlendirerek kentsel alanlar arasındaki açık mekanların sürekliliğini sağlamak.*

- *Süreçlerin etkinliğini arttırmak ve bütünlüğünü korumak için bazı ilkelerden ödün vermeden uygulanabilirlik (pratik idealizm) yaklaşımını benimseyerek kaliteye daha çok önem vermek.*
- *Mimarlık ve yapı sektöründe farklı “dünyalar” arasında köprüler kurarak bilgi ve becerinin birbirinden ayrılmasının önüne geçmek.*
 - *Kurumsal yada bireysel kültür sponsorluğunu ödüllendirmek.*
 - *Zorunlu olanı değil, yapılabilir olanı hedeflemek.*

GİRİŞ

Hollanda, uluslararası mimarlık camiasında çok ünlüdür. Son yıllarda yapılan pek çok evin ve diğer binaların cepheleri daha da hareketlidir. Ayrıca, peyzaj mimarlığının yeniden doğuşu, arazi planlamasına artan ilgiyle birleşerek Hollanda peyzajının kendine has özelliklerinin geliştirilmesinde kültürel boyutlara odaklanılmasına yol açmıştır. Yurtiçinde ve yurtdışında Hollandalı tasarımcıları ve yaptıkları mimarlığı ve peyzaj mimarlığını öven sergilerin ve yayınların sayısı artmaktadır. Hannover’deki uluslararası sergide MVRDV mimarlık bürosunun yaptığı Hollanda pavyonu büyük takdir toplamıştı. Ancak, bütün bu olumlu gelişmelere karşın, toplumun geniş bir kesiminde son yıllarda planlamanın gidişatı konusunda bir rahatsızlık vardır. Mevcut açık alanların da kaybedilmekte oluşu, kasaba ve köylerin etrafında mantar gibi çoğalan konut alanları, kentlerdeki kamuya ait mekanların bakımsızlığı, işyerleri ve sanayi sitelerinin rasgele büyümesi gibi konularda ciddi endişeler söz konusudur. Tek kelimeyle özetlenecek olursa Hollanda planlama açısından “kargaşa”ya sürüklenmektedir.

Bütün bunlara ek olarak, pek çok insan kendilerine sunulan konut ve diğer yapıları, sunulduğu gibi kabul etmek zorunda oldukları şeklindeki yaklaşımı, modası geçmiş bir düşünce olarak sorgulamaktadır. Bireyin kendi fiziksel çevresini yaratmakta söz sahibi olma arzusu gözle görülür bir biçimde artmaktadır.

Kamunun çıkarlarını koruma görevini üstlenen merkezi hükümet, mimarlık ve planlamayı ilgilendiren konular tartışıldığı zaman, tasarımla ilgili disiplinlerin vazgeçilemez katkılarına daha da arttırarak “Hollanda’nın Çehresi”ni yeniden kalıba sokmak arzusundadır.

Merkezi hükümet, ayrıca, mimarlığın kamusalılığına, kent planlamasına, peyzaj mimarlığına ve altyapı faaliyetlerine daha çok önem verilmesini de talep etmektedir. Hükümetin bu konudaki planları, “Hollanda’yı Yeniden Biçimlendirme: 2001-2004 Mimarlık Politikası” isimli belgede açıklanmaktadır ve bu yazı, belgenin kısa bir özetidir.

Belge, 5 Ekim 2000 tarihinde Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanı Yardımcısı Rick van der Ploeg; İskan, Mekansal Planlama ve Çevre Bakanı Yardımcısı Johan Remkes; Ulaştırma, Bayındırlık ve Su Yönetimi Bakanı Tineke Netelenbos ile Tarım, Doğal Kaynaklar ve Balıkçılık Bakanı Yardımcısı Geke Faber tarafından iki meclisten oluşan Hollanda Parlamentosunun genel oyla seçilen Alt Meclisine sunuldu.

Belge bir eylem planıdır. Bu anlamda mimarlıkla ilgili olarak 1991 yılında çıkartılan “MİMARLIK İÇİN MEKAN” başlıklı ilk belgeden ve 1996 yılında çıkarılan “MEKANIN MİMARLIĞI” başlıklı ikinci belgeden daha radikaldir. Günümüz mimarlık politikasının dayandığı kültürel, sosyal ve ekonomik kökler, şimdi daha canlı bir atılımı başlatacak kadar güçlüdür. Bu nedenle, yeni politikanın kapsadığı alanda çalışan herkesin hedeflerde açıklanan “Büyük Projeler”e katılımı beklenmektedir. Söz konusu dokuz somut proje, Hollanda'daki mimari ve mekansal tasarımla ilgili konuların tamamını kapsamaktadır. Konuyla yakından ilgilenen bakan ve bakan yardımcılarını projeleri paylaşarak tüm sorumlulukları üstleneceklerdir. Bu dokuz proje hayata geçirildikten sonra, benzer durumlar için örnek olacak, yeni bilgilerin ortaya çıkmasını ve eskimiş fikirlerin yerine geçmesini sağlayacak, ortama canlılık getirecek yeni ittifaklar yaratacak, insanları şevklendirecek ve özel tasarım hedefleri koyarak onların güven ve bağlılıklarını kazanacaktır. Yeni politika ve uygulanması içiçe yürütülecektir.

“Büyük Projeler” herkesi katılıma, fikir üretmeye, güven ve bağlılığa ve eyleme çağıracaktır. Faydalı olanı zevkli olanla birleştirerek Hollanda'nın kültürel tasarım alanındaki ününü devam ettirecektir.

KISA TARİHÇE

“Mimarlık İçin Mekan” belgesi, kültürel ve kullanıcı değerleri ile gelecek için değeri birleştiren bir kavramı temel alarak, mimarlıkta kalite için gereken şartları oluşturmuştu. Bu belge Sağlık, Refah ve Kültür Bakanlığıyla İskan, Mekansal Planlama ve Çevre Bakanlığının ortak çalışmasının ürünüydü ve sadece mimarlığın kendisini değil, insanların onu nasıl yaşadıklarını da ele alıyordu, yani hem arza hem de talebe bakıyordu. Belge, geleceğin yöneticilerine danışmanlık hizmeti verecek “Yerel Mimarlık” örgütü ile ilginç projelere maddi kaynak sağlayan Hollanda Mimarlık Fonu'nun kurulmasına önayak oldu. Ayrıca Rotterdam'da kurulan Hollanda Mimarlık Enstitüsü'nün temellerini oluşturdu. Bakanlıklar arası bir çalışma grubu olan Mimarlık Politikası Araştırma Grubu (*Think-Tank*), hükümetin görevlendirdiği mimarın (*Government Architect*) başkanlığında, mimarlık politikasının uygulanmasını kontrol etmek ve özellikle de bakanlıkların ortak çalışmalarının önündeki engelleri ortadan kaldırmak amacıyla kuruldu. Belgenin dolaylı ve tabandan gelen etkisi ise, bütün ülkede kurulan mimarlık merkezlerinin sayısının o güne dek görülmemiş artıştıydı.

İkinci belge, “Mekanın Mimarlığı”, politika üretimini geliştirmeyi amaçlıyordu. Zaten bir politika uygulaması başlamıştı, ama kentsel gelişme ve arazi planlaması gibi disiplinler de kaçınılmaz olarak politikanın uygulama alanına giriyorlardı. Belgenin yayınlandığı tarihte hızlı tren yolları ve Schiphol Havaalanının genişletilmesi gibi çok büyük altyapı ve planlama projelerinin hazırlıkları yapılıyordu.

Bunlara ek olarak Hollanda, daha az dikkat çekici ama aynı derecede önemli bir değişimi yaşamaktaydı: yeşil alanlar günden güne azalıyor. Bütün bunlara doğru cevapları bulmanın güçlüğü ortadaydı.

İkinci belgede tartışılan bir diğer önemli olgu da piyasada yeni güç odaklarının ortaya çıkışıydı. Bunlar, mekansal planlamada, özellikle de büyük ölçekli konut yerleşim alanı olarak ayrılan Vincx bölgesinde en önemli faktör olduklarını kanıtlamışlardı. Hükümetin piyasa aktörleriyle diyalog başlatmasının zamanı çoktan gelmişti. Birinci belgede yer alan kalite kavramı ikinci belgeye de dahil edilmişti. Tarım, Doğal Kaynaklar ve Balıkçılık Bakanlığı ile Ulaştırma, Bayındırlık ve Su Yönetimi Bakanlıkları da ilk belgenin taslağını hazırlayan bakanlıklara ek olarak görevlendirilmişlerdi.

“Hollanda’yı Yeniden Biçimlendirme” eylem planı bazı özellikleriyle önceki iki belgenin devamı, güncelleştirilmesidir ve hedefleri netleştirmektedir. Mimarlıkla ilgilenen bakanlıklar, taslak çalışmalarını yürüttükleri için yeni planı sonuna kadar desteklemektedirler. Yeni eylem planı, son on yıldır uygulanan politikayı yorumlamakta, olumlu gelişmeleri ortaya koymakta ve Kültür Konseyi tarafından getirilen eleştirileri dikkate almaktadır. Politikada yapılan düzeltmelere bir örnek “Geçici Tasarım Platformları”nın dağıtılması kararıdır. Bu platformlar ikinci belgeyle kurulmuşlardı, ancak hızlı tren yolları projesinin güney kısmındaki çalışmalarının dışında faaliyetlerinin yetersiz olduğu anlaşıldı. Bu platformların yerini şimdi daha iyi düşünülmüş ‘Büyük Projeler’ almıştır.

DEĞİŞEN ZAMANLAR

İkinci belgenin yayınlanmasından bu yana geçen 4 yılda toplum radikal bir biçimde değişmiştir. Mekansal değişim çok hızlanmıştır. Ülkenin hangi yönde gelişeceğini tahmin etmek imkansız hale gelmiştir. Toplum mühendisliği ve mükemmele ulaşmış bir toplum tasavvuru artık eskimiştir. Bu yüzden iyi bir tasarımı başlangıç noktası yapmak ve onunla devam etmek daha iyi olacaktır.

Çok kültürlü toplum politika gündeminin en sıcak ve en tartışmalı konularından biridir. Değer ve norm sistemlerimiz değişmektedir. Azınlık kültürleri toplumumuzu zenginleştirmektedir. Bireycilik ideolojisinin ve kişisel ilişki ağlarının oluşturduğu toplum biçiminin birbirine paralel yükselişleri, özel ve kamusal alanlarda çatışmalara yol açmaktadır. Edindikleri yeni servetle bireyler, şimdi yaşadıkları ve çalıştıkları çevrelerdeki alınan kararlarda eşit söz hakkına sahip olmayı istemektedirler.

Toplumdaki bu iki büyük değişim, bu eylem planının hangi yönde hedefler koyacağı konusunda belirleyici olmuştur. Örneğin bu eylem planı, kamusal mekanın öznesine ve kamusal mekanda hak iddia eden insanların haklarına yönelmektedir. Ne istediğini bilen yeni yurttaş, artık konut yapımında paternalistik yaklaşımları kabul etmemektedir. Bireysel teşebbüsler teşvik edilecektir. Hedeflenen, 2005-2010 yılları arasındaki inşaat projelerinin üçte birini son kullanıcılara yaptırmaktır. Ama bu belge aynı zamanda bugün yapılan pek çok yeni konutun, gelecekte de değerini koruyup koruyamayacağını da sorgulamaktadır. Değişik piyasa aktörlerine ve özel bina yapımcılarına yaptıkları işlerin kültürel

değerini arttırmak için destek ve mimarlıkta bütüncül bir yaklaşım için olanak verilmeli midir? Şüphesiz bu belge, su yönetimi, kentsel yayılma, mekan sıkışması, insanların artan hareketliliği ve kentle kır arasındaki ayrımın gittikçe yok olması gibi güncel sorunlarla da ilgilenmektedir.

Eylem planı kentsel ve kırsal planlamayla ilgili bütün tarafların kültürel tarih konusunda daha hassas olmalarını açıkça savunmaktadır. Ülkenin çehresi öyle hızlı değişmektedir ki insanların çoğu geçmişe nostaljik bir özlem duymaktadır. Ama zaman durmaz. Ancak, eğer kültürel ve tarihi değerleri dikkate alan bir planlama yapılırsa Hollanda daha dengeli ve makul bir şekilde gelişebilir.

Bu eylem planının ele aldığı önemli konulardan biri, devlet ile birey arasındaki ilişkidir. Bizim yeni-liberal toplumumuzda devletin yeri nedir? Pek çok aktörden bir tanesi midir, yoksa özel bir konumu mu vardır? Önümüzdeki birkaç yıl içinde devletin rolünün belirginleşmesi gerekmektedir. Devlet pek çok görevini devretmiş ve özelleştirmiş, yerel ve bölgesel yönetimler birbirleriyle rekabet eğilimine girmişlerdir.

Mimarlık politikası bu gündemde bir yer bulduysa da uygulamaları her zaman başarılı olmamaktadır. Bu durum, kırsal gelişme, konut yapımı ve ulaşım için farklı karar alma prosedürlerinin karmaşıklığıyla yüzyüze olan hükümetin uygulamaları için de geçerlidir. Piyasanın aktörleri her zaman başarılı değildir. Yatırımlarının karşılığını hızlı bir biçimde almak ihtiyacıyla derinlemesine düşünmemekte ve mimarlığın yüzeysel özellikleri belirleyici olmaktadır. Bunun sonucunda da mimarlığın doğası gereği mekanla ilgili bir sanat olduğu gerçeği göz ardı edilmektedir. Ulusal “Yedi Piramit” ödülünün amacı, kültürel değeri olan projeleri teşvik etmektir ama daha yapılacak çok şey vardır.

Eğer mesleki yayın organlarına bakılırsa, Hollanda mimarlığının yurtdışında takdir edildiği ve yabancı mimarların Hollanda’da çalışmayı sevdiğikleri görülebilir.

Bu eylem planı, mimarlığın ihmal edilen yönlerinin özellikle altını çizmektedir. Büyük ölçekli projelerde tasarımın rolü çok azdır. Oysa, pek çok yöneticinin sorumlu olduğu kompleks projelerin daha başında yapılan çalışmalar, tasarım bütünlüğünü sağlayabilirdi. Buna ek olarak, Hollanda’da mimarlar, çok büyük projeler söz konusu olduğunda projenin tamamını üretmek konusunda çok az cesaret ve vizyon sahibidirler. Daha da kötüsü, kültür dünyası ile inşaat dünyası arasında gittikçe büyüyen bir uçurum vardır. Mimarlık üzerine sosyal tartışmalar yok denecek kadar azdır. Kamu ve özel sektörün rolleri yeterli bir biçimde tanımlanmamıştır. Yani sorunla ilgili sorumluluğun kimin omuzlarında olduğu belli değildir.

ANA TEMALAR

Bütün eylem planının iki ana tema’sı vardır. Bunlar “mimarlık herkesi ilgilendirir” ve “Hollanda’yi yeniden biçimlendirmek” temalarıdır. İkinci tema önlemler, öneriler ve faaliyetler içerdiği için uygulanması ilk temadan daha kolaydır.

“Mimarlık herkesi ilgilendirir” tema’sıyla bu eylem planı, mimarlığın doğası gereği kamusal olduğuna dikkat çekmektedir. Mimarlık herkesin yaşamını etkileyen bir sanat biçimidir. Ancak mimarlık topluma mal olmuş mudur? Kendi dilleri ve ritüelleri olan, kültürün yüce rahiplerinin uğraştığı bir alan değil midir? Ama, aynı zamanda, yapıların toplumun temel taşları olduğu anlayışına hiç önem vermeyerek kaba imajlara indirgenmemiş midir? Bir noktayı çok net belirtmek gerekiyor: mimarlar profesyoneldir. Ancak, uygulanan politikanın da mimarlığın son yıllardaki tek taraflı yönelişinde önemli bir payı olabilir. Bu nedenle, bu eylem planı geniş kapsamlı bir tartışma ortamı yaratmak amacıyla, mimarlığın herkesi ilgilendirdiği şeklindeki sorgulayıcı fikri ortaya atmaktadır. Ne yazık ki, bunu yaparken, cevabını veremeyeceği sorulara yol açacağı için kendi zayıf noktasını da açığa çıkarmaktadır.

İŞ VE ZEVKİ BİRLEŞTİRMEK

Eylem planı neden “Büyük Projeler’i” seçti? Çünkü eylem planı tasarımla ilgili diğer disiplinlerin mekansal ve mimari projelere katkılarını artırmayı hedeflemektedir. Bu hedefe somut bir biçim vermek hükümetin görevidir.

“Büyük Projeler” fikri bir dizi etkenin bir araya gelmesiyle oluştu. Bunlar kırsal alanları tehdit eden etkenler, kültürel tarihin tasarımın bir bileşeni olduğu konusundaki duyarlılığın artması, gündemde bulunan büyük altyapı projeleri ve daha geniş kesimlerin, bu etkenlerin yarattığı sorunlarla uğraşmanın cazip bir iş olduğunu düşünerek konunun farkına varmalarını sağlamak ihtiyacıydı.

“Büyük Projeler” hükümet tarafından organize edilecek ve onun idaresi ya da yönlendirmesi altında uygulanacaktır. Diğer eylem planlarıyla bu eylem planı arasındaki fark da budur: Hükümet sorumluluğu doğrudan üstlenmekte ve bir örnek oluşturmaktadır. Projeler düzenli olarak gözden geçirilecektir ve her yıl parlamentoya sunulacaktır.

Bu dokuz proje şunlardır:

- “Delta Metropolü” (*The Delta Metropolis*). Bu isim aslında Randstad’ı yani Hollanda’nın batısında merkezi bir yeşil alan etrafında bir dizi kentin oluşturduğu bölgeyi kastetmektedir. Yeni bir isim yeni bir başlangıç anlamına gelebilir. Randstad’ın büyük yeşil bir alan içinde kurulmuş kent ve kasabalar ağı şeklinde geliştirilmesi için bir mutabakat vardır. Böylece her kasaba ve kentin gelişmesinin diğerini engellemesi yerine, birlikte çalışarak daha iyi bir yönetim ve düzgün bir planlamayı garantileyeceklerdir. Hep birlikte bir metropol oluşturacaklar ve Green Heart (*Randstad’ın merkez parkı*) etrafında çevre dostu bir demiryolu ağı inşa edeceklerdir. Green Heart’ın ana işlevi su havzası oluşturmak ve dinlenme-eğlenme mekanları sağlamaktır.
- “Zuiderzee Tren Yolu”. Bu proje, Amsterdam ve Groningen arasında manyetik trenlerin çalışacağı hızlı tren yoludur.

- Örnek olarak seçilen varolan A12 otoyoluna kapsamlı bir tasarım uygulaması. Otoyollar kötü tasarlanmış gürültü bariyerleri ile yol işaretlerinin yarattığı karmaşa içindedir ve gün geçtikçe çirkinleşmektedir. Burada gerekli olan, mimarlık, altyapı ve peyzajın estetik bileşimini yaratmaktır.
- “Nieuwe Hollandse Waterlinie” (*su yolu*). Bu su yolu 19. yüzyılda, işgalleri önlemek amacıyla yapılan savunma amaçlı kanallar, surlar, ve su kıyılarını takviye eden kum tepeliklerinden oluşmaktadır. Bu proje, zaten, yeni geliştirme bölgelerinde anıtlar, arkeolojik alanlar veya tarihsel peyzaj şeklindeki kültürel mirasın korunmasını teşvik eden “Ulusal Belvedere” projelerinden biri olarak seçilmişti. Surların peyzaj içinde korunması ve yapıların yeni işlevler kazanması mutlaka sağlanmalıdır.
- Ülkenin batı ve güney bölgelerindeki kumlu-topraklı alanların yeniden düzenlenmesi. Domuz yetiştiriciliğinin yeniden düzenlenmesi nedeniyle bu alanlardaki yoğun tarım azalmaktadır. Burada arazi ve yapılar farklı kullanımlara açılabilir.
- “Bireysel Girişim”. Planlanan, 2005-2010 yılları arasında yapılacak yeni konut projelerinin üçte birinin bireysel sipariş yoluyla yapılmasıdır. Burada mimarlığın konumu nedir? İşte tam bu konuda mimarlık gerçekten herkesi ilgilendirmektedir.
- “Kamuya Ait Alanlar”. Burada söz konusu edilenler ulaşılabilirlik, sosyal sorunlar ve sanatın kamusalılığıdır.
- Amsterdam’da yeni Rijksmuseum müzesi. P.J.H. Cuypere tarafından yapılan ve özel koleksiyonun sergilendiği bir binayı 21. yüzyıla nasıl hazırlarsınız?
- Amersfoort’da içinde hem Hollanda Koruma Kurumunun ve de Ulusal Arkeolojik Araştırma Komisyonunun yer alacağı yeni bir bina.

PLAN de CAMPAGNE (Eylem Stratejisi)

“Plan de Campagne” başlıklı kısım, “Hollanda’yı Yeniden Biçimlendirme” eylem planının somut hedefleri, planları ve sağlanacak maddi kaynakları açıklamaktadır. Tasarımcılara, “Büyük Projeler”in uygulanmasında yaratıcı güçlerini daha etkin bir biçimde kullanma fırsatı mutlaka verilmelidir. Mimarlık ve tasarımın rolü mutlaka artırılmalıdır. Hükümet uyumlu bir çalışma ve yönetim için gerekli şartları oluşturacaktır. Politika bakanlıklar arasındaki bölünmeleri ve sorumluluğu başkalarına atma anlayışını ortadan kaldıracak şekilde oluşturulacaktır.

“Mimarlık Politikası Platformu”nun ve hükümetin görevlendirdiği yönetici mimarın (*Government Architect*) görevi yeni politika hedeflerini uygulamaktır. Politikanın uygulanmasıyla ilgili mimarlık kuruluşları ve Platform arasında daha geniş fikir alışverişi olacaktır. Kurum ve fonların daha yakın bir

Çalışma yürütmeleri ve yıllık programlarına bu eylem planının temel ilkelerini almaları beklenmektedir. Bu kurum ve fonların aynı zamanda politikanın ilgili alanlarındaki kuruluşlarla da yakın işbirliği içinde olmaları gerekmektedir. On mimarlık kurumuna, politikanın yaygınlaştırılması gibi önemli bir görevi yürütmelerine yardımcı olacak daha fazla maddi destek sağlanacaktır. Her yıl yaklaşık 5 milyon Hollanda Florini¹, sergi organizasyonları, tartışma toplantıları, fikir ve tasarım yarışmaları düzenlenmesi, yayınlar, bilgi ve önerilerin toplanması, birikimin korunması mimarlık ve evre ile ilgili eğitim için ayrılacaktır. "Mimarlık herkesi ilgilendirir" tema'sı mimarlık ve politika üzerine tartışmaları genişletmeyi , çevreyle ilgili eğitimi iyileştirmeyi ve mimarlığın okulların eğitim programlarına girmesini özendirmeyi hedefleyecektir. Ayrıca, piyasa ile daha yakın işbirliği ve yapı mevzuatının modernleştirilmesi de istenmektedir.

Eylem Planı "Büyük Projeler"ın kalitesini garantiye almak için řu önerileri getirmektedir: "Mimarlık Politikası Platformu", "Kamusal Tasarım İçin alışma Grubu"nın desteğiyle projelerin danışmanlığını yapacak ve izleyecektir. Yerel yönetimler düzeyinde destek grupları da oluşturulacaktır. Projeler, önceden kamuoyunun iyi tanıdığı kişilerin önderliğinde yürütülecek bilgilendirme kampanyalarıyla tanıtılacaktır. Ayrıca konuyla ilgili çalıştaylar (workshop) düzenlenecek , rapor ve benzeri yayınlar yapılacaktır. İşkan, Mekansal Planlama, ve evre Bakanlığı ile Eğitim, Bilim ve Kültür Bakanlığı her yıl "Büyük Projeler"e 800.000 Hollanda Florini katkıda bulunacaktır. Diğer bakanlıklar da varolan proje bütçelerinden pay ayıracaktır.

Hükümet, ek olarak, yılda yaklaşık 7 milyon Hollanda Florinini yeni önlemlere ayıracaktır. Bakanlıkların normal yapı ve planlama politikalarına ayırdıkları miktarla birlikte özel mimarlık politikasının yıllık bütçesi 30 milyon Hollanda Florininden fazla bir miktara ulaşacaktır.

Çeviren: Nilgün Kennedy

¹ Eylem planının yayınlandığı 2000 yılında henüz para birimi olarak Euro'ya geilmemişti. 1H.F.=2.20371 Euro (.N)